

**Programul pentru Dezvoltarea
Companiilor de Apă și de Canalizare în
Moldova
FOPIP - Prelungire**

Date generale:

Este primul proiect cu componenta de regionalizare a serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în RM.

Menit să îmbunătățească și să crească eficiența serviciilor de alimentare cu apă, prin construcția și reabilitarea sistemelor de apă și de canalizare în șase localități, acestea fiind: Soroca, Florești, Orhei, Leova, Hincești și Ceadâr Lunga.

Orașele, la rândul lor, se angajează să ajusteze tarifele, să asigure rentabilitatea întreprinderilor de alimentare cu apă, pentru a îmbunătăți randamentul lor financiar și operațional, să regionalizeze activitatea întreprinderilor menționate prin extinderea operațiunilor acestora în localitățile vecine selectate, devenind astfel Companii regionale.

Date generale ale proiectului - Finanțatorii

- **Acordul de Împrumut:** RM - BERD a fost semnat la 16 iunie 2010 și ratificat de prin Legea organică nr.203 din 16.07.2010.
- **Contractul de finanțare:** RM - BEI a fost semnat la 26.09.2010 și ratificat prin Legea nr.13 din 11.02.2011.
- **Acordul de finanțare** cu FIV a fost semnat la 26.11.2010.

Date generale ale proiectului - Finanțarea

BERD – 10 mln Euro – Credit.

BEI – 10 mln Euro – Credit suveran.

FIV – 10 mln Euro – Grant.

10 mln Euro Creditul Suveran acordat de BEI Republicii Moldova – a fost transferat către raioane sub formă de grant.

Date generale ale proiectului - Consultanță

Pe 07 noiembrie 2011 a fost semnat Contractul de Consultanță cu Compania SWECO la componenta FOPIP (*Program de Îmbunătățire a Performanțelor Financiare și Operaționale*).

Din luna mai 2014 – a fost instituită o prelungire a componentei FOPIP.

Investițiile capitale

În cadrul proiectului urma de extins:

Sistemele de alimentare cu apă și canalizare în orașul Cedâr Lunga și construirea sistemelor de apă în satele Baurci, Cazaclia, Tomai și Beșghioz (5) (7,5);

Sistemele de alimentare cu apă și canalizare în orașul Leova și construirea sistemului de alimentare cu apă în satul Sărata Nouă(2) (2,7):

Sistemul de alimentare cu apă în orașul Soroca și sistemele de alimentare cu apă în satele Rublenita, Regina Maria, Hristici, Egoreni și Zastâncea(6) (4,0);

Sistemele de alimentare cu apă și canalizare în orașul Orhei și construirea sistemului de alimentare cu apă în satele Lucașeuca, Budei, Step-Soci și Lucașeuca (5) (6,0);

Sistemul de alimentare cu apă în orașele Florești, Ghindești și Mărculești și sistemele de alimentare cu apă în satele Ghindești, Mărculești, Lunga, Izvoare, Domulgeni, Varvareuca și Cenușa (10) (6,5);

Sistemul de alimentare cu apă din orașul Hincești și sistemele de alimentare cu apă în satele Logănești, Buțeni, Bozieni, Fârlădeni și Mereșeni (6) (3,3).

În total 34 de localități. Proiectul urma să fie finalizat până la sfârșitul anului 2013.

FOPIP

Scopul lucrării constă în acordarea sprijinului Utilităților pe perioada de implementare a proiectului. Se realizează prin instruirii pe durata vizitelor și discuții cu Utilitățile și prin Ateliere de lucru.

Programul FOPIP – prelungire se efectuează cu o echipă de opt consultanți, care acoperă domeniile: financiar, contabil, IT, legal, PR, mediu, sănătate și social, apă și apă uzată, operațional.

Principalele aspecte ale proiectului sunt:

Dezvoltarea corporativă;

Performanța financiară;

Performanța operațională;

Planificarea afacerii pe termen lung.

Activități FOPIP

Vizite de lucru

În perioada mai 2014 - februarie 2015 consultanții au efectuat vizite de lucru și de evaluare, după cum urmează:

Orhei	Soroca	Floresti	Leova	Ceadâr Lunga	Hincesti	Total
15	17	21	16	14	28	111

Realizări

Ateliere de lucru. În perioada mai 2014 – mai 2015 s-au efectuat trei ateliere de lucru din totalul de patru prevăzute conform TdR. La Ateliere au participat președinții unor raioane și reprezentanți ai Consiliilor raionale, primăriilor și a direcțiilor consiliilor raionale

S-au petrecut patru Seminare de lucru cu contabilii și economiștii Utilităților. Tematica Seminarelor: cu economiștii - actualizarea Planurilor de afaceri și proiecțiile financiare, actualizarea politicii de tarifare, Politicii de facturare și Politicii de colectare;

Cu contabilii- trecerea contabilității la Standardele Internaționale de Raportare Financiară. Urmează de efectuat încă câteva seminare cu activități practice.

Operaționale. S-a calculat volumul apei care nu aduce venituri. Din șase operatori, doar doi utilizează aparatele de testare a scurgerilor latente, un operator nu dispune de aparataj pentru testarea scurgerilor, ceilalți nu dispun de personal pregătit pentru această activitate. Pentru lichidarea acestei lacune SWECO s-a adresat către AMAC, care a semnat deja un contract cu finanțatorii pentru organizarea unui training pentru specialiștii Utilităților, de căpătare a îndemnărilor de utilizare a aparatajului de testare a scurgerilor.

Realizări

S-a efectuat recomandări pentru introducerea planurilor de întreținere a mijloacelor fixe, a planurilor de reparații preventive a utilajelor, de introducere a evidenței avariilor produse atât pe rețelele de apă, cât și de canalizare. Efectuarea analizei avariilor și utilizarea informației pentru formarea planului de investiții. La fel, s-a recomandat introducerea evidenței costurilor de lichidare a avariilor.

Ședințele părților interesate

În toate raioanele s-a petrecut ședințe cu părțile interesate, în unele raioane și câte două-trei ședințe. Mai multe participări ale consultanților la ședințele consiliilor locale. Tematica acestor ședințe – inventarierea mijloacelor fixe existente și nou construite și transferul acestora către operatori.

S-au realizat recomandări, în toate domeniile de consultanță.

Realizări

PR: Unii operatori, pentru prima dată, au introdus evenimentul Ziua ușilor deschise, efectuând întâlniri și excursii la obiectivele companiei cu elevii din școli și gimnazii.

Se practică pe larg utilizarea de foi pliante cu descrierea activității operatorilor, a programelor investiționale realizate în localitățile din aria proiectului.

Toți operatorii publică articole în mass media locală.

Crearea oficiului consumatorului. S-a livrat un lot de documente necesare pentru crearea la sediul operatorilor, cât și la fiecare primărie a avizierului consumatorului, care include informația necesară pentru a facilita branșarea noilor consumatori.

Legale. S-a perfectat modificările necesare de introdus în Contractul de delegare a serviciului, precum și modificările propuse în legislația în vigoare.

S-a studiat problema creării acționariatului, pentru primăriile localităților rurale din aria proiectului.

Indicatorii de performanță.

Ceadâr-Lunga	2012	2013	2014	Ianuarie 2015	Februarie 2015
Cantitatea anuală totală de apă furnizată/pompată în sist. de distribuție, mii m ³	408,2	445,5	439,0	36,1	
Cantitatea totală de apă vîndută/facturată consumatorilor, mii m ³	277,1	268,3	280,4	21,2	20,4
Procentul populației conectat la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare, %	89,6	90	90,4	90,4	90,4
Procentul apei nefacturate, % (în cont. de creditare 35%, 2015)	32,12	39,77	36,13	41,27	
Numărul de avarii înregistrate pe rețelele de alimentare cu apă	-	89	78	7	11
Numărul de avarii înregistrate pe rețelele de canalizare	-	124	107	9	9

Indicatorii de performanță.

Localitate	Num. de branșamente preconizate	Num. de branșamente executate	Num. de abonați contorizați, în total	Num. de abonați care se facturează, în total	Num. de populații care beneficiază de serviciu	Num. total de angajați în întreprindere	Num. de angajați ce revine la 1000 conexiuni (1,8 pers/1000con)
Ceadâr-Lunga	(Apă/canalizare) 0/401	(Apă/canalizare) 0/401	(Apă/canalizare) 7069/2901	(Apă/canalizare) 7069/ 2901	(Apă/canalizare) 23857	87	5,97
s.Cazaclia	1800	1562	1562	1504	7200		
s. Tomai	1510	1287	1287	1287	5200		
s.Beșghioz	1033	790	790	790	3570		
s. Baurci	2105	1425	1425	1019	8350		
Total	6448/ 401	5064/ 401	12133/ 2901	11669/ 2901	48177		

Indicatorii de performanță.

Hîncești	2012	2013	2014	Ianuarie 2015	Februarie 2015
Cantitatea anuală totală de apă furnizată/pompată în sist. de distribuție, mii m ³	287,5	278,0	298,9	20,8	22,5
Cantitatea totală de apă vîndută/facturată consumatorilor, mii m ³	228,0	218,5	247,0	16,2	17,6
Procentul populației conectat la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare, %			58,31		
Procentul apei nefacturate, % (în cont. de creditare 10,1%, 2015)	20,7	21,4	17,36	22,11	21,78
Numărul de avarii înregistrate pe rețelele de alimentare cu apă	92	51	24	3	3
Numărul de avarii înregistrate pe rețelele de canalizare	43	41	42	2	2

Indicatorii de performanță.

Localitate	Num. de branșamente preconizate	Num. de branșamente executate	Num. de abonați contorizați , în total	Num. de abonați care se facturează , în total	Num. de populație care beneficiază de serviciu	Num. total de angajați în întreprindere	Num. de angajați ce revine la 1000 conexiuni (5,4 pers/1000con)
or.Hîncești	(Apă/canalizare) 682/0	(Apă/canalizare) 682/0	(Apă/canalizare) 4589/ 3240	(Apă/canalizare) 5931/ 3367	(Apă/canalizare) 8824/ 5320	80	7,86
s.Bozieni	255	255	263	263	398		
s. Fîrladeni	88	88	156	156	230		
s.Mereșeni	255	255	63	63	108		
s. Logănești	206	206	107	107	288		
s. Buțeni	293	293	287	287	650		
Total	1779/ 0	1779/ 0	5465/ 3240	6807/ 3367	10498/ 5320		

Indicatorii de performanță.

Leova	2012	2013	2014	Ianuarie 2015	Februarie 2015
Cantitatea anuală totală de apă furnizată/pompată în sist. de distribuție, mii m ³	310,6	254,6	227,1	15,6	18,7
Cantitatea totală de apă vândută/facturată consumatorilor, mii m ³	180,7	165,7	152,1	10,5	12,6
Procentul populației conectat la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare, %	92,7	92,7	94,5	95,3	95,3
Procentul apei nefacturate, % (în cont. de creditare 35%, 2015)	41,82	34,91	33,02	32,69	32,62
Numărul de avarii înregistrate pe rețelele de alimentare cu apă	236	245	231	15	12
Numărul de avarii înregistrate pe rețelele de canalizare	95	120	109	8	11

Indicatorii de performanță.

Localitate	Num. de branșam ente preconiz ate	Num. de branșam ente executat e	Num. de abonați contorizați , în total	Num. de abonați care se facturează , în total	Num. de populație care beneficiază de serviciu	Num. total de angajați în ăntreprî ndere	Num. de angajați ce revine la 1000 conexiuni (3,7pers/1000con)
Or. Leova	(Apă/canalizare) 1450/ 510	(Apă/canalizare) 1900/ 540	(Apă/canalizare) 3560/ 1936	(Apă/canalizare) 4194/ 1936	(Apă/canalizare) 10485/ 4840	67	10,93
s. Sarata- Nouă	50	50	50	-	-		
Total	1500/ 510	1950/ 540	3610/ 1936	4194/ 1936	10485/ 4840		

Indicatorii de performanță.

Orhei	2012	2013	2014	Ianuarie 2015	Februarie 2015
Cantitatea anuală totală de apă furnizată/pompată în sist. de distribuție, mii m ³	1370,9	1281,1	1261,9	98,5	96,7
Cantitatea totală de apă vândută/facturată consumatorilor, mii m ³	733,8	743,0	766,3	52,9	56
Procentul populației conectat la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare, %	75/ 42	77/ 43	79/ 45	79/ 45	79/ 45
Procentul apei nefacturate, % (în cont. de creditare 39,4%, 2015)	46,47	42,0	39,27	46,29	42,08
Numărul de avarii înregistrate pe rețelele de alimentare cu apă	406	319	293	28	20
Numărul de avarii înregistrate pe rețelele de canalizare	312	307	293	30	20

Indicatorii de performanță.

Localitate	Num. de branșame nte preconizat e	Num. de branșam ente executate	Num. de abonați contorizați , în total	Num. de abonați care se facturează , în total	Num. de populație care beneficiaz ă de serviciu	Num. total de angajați în întreprin dere	Num. de angajați ce revine la 1000 conexiuni (6,9 pers/1000con)
Or. Orhei	(Apă/canalizare) 120/ 2117	(Apă/canalizare) 112/ 1748	(Apă/canalizare) 11052/ 7132	(Apă/canalizare) 11052/ 7132	(Apă/canalizare) 25002/ 14974	200	10,69
s. Step-Soci	550	600	445	445	1182		
s. Budei	110	102	79	79	203		
s. Seliște	422	În execuție	-	-	-		
s. Lucașeuca	407	În execuție	-	-	-		
Total	1609/ 2117	814/ 1748	11576/ 7132	11576/ 7132	26387/ 14974		

Indicatorii de performanță.

Soroca	2012	2013	2014	Ianuarie 2015	Februarie 2015
Cantitatea anuală totală de apă furnizată/pompată în sist. de distribuție, mii m ³	1328,2	1037,3	1246,7	89,0	90,9
Cantitatea totală de apă vândută/facturată consumatorilor, mii m ³	647,7	618,5	608,3	48,9	49,2
Procentul populației conectat la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare, %	85,5/ 64	86,0/ 64	86,1/ 64	86,2/ 64	86,2/ 64
Procentul apei nefacturate, % (în cont. de creditare 45,0%, 2015)	51,23	40,37	51,2	45,05	45,87
Numărul de avarii înregistrate pe rețelele de alimentare cu apă	78	18	14	3	-
Numărul de avarii înregistrate pe rețelele de canalizare	78	95	102	11	12

Indicatorii de performanță.

Localitate	Num. de branșame nte preconizat e	Num. de branșam ente executate	Num. de abonați contorizați , în total	Num. de abonați care se facturează , în total	Num. de populație care beneficiaz ă de serviciu	Num. total de angajați în ăntreprin dere	Num. de angajați ce revine la 1000 conexiuni (6,3 pers/1000con)
Or. Soroca	(Apă/canalizare) 565/4	(Apă/canalizare) 350/1	(Apă/canalizare) 10884/ 6954	(Apă/canalizare) 12124/ 6954	(Apă/canalizare) 32000	103	5,18
s. Regina Maria	159	160	152	102	537		
s. Hristici	375	387	344	344	1186		
s. Egoreni	500	489	246	184	1010		
s. Zastînca	500	482	379	172	2234		
s. Rublenița	986	905	În execuție	În execuție	-		
Total	3085/ 4	2773/ 1	12005/ 6954	12926/ 6954	36967		

Indicatorii de performanță.

Florești	2012	2013	2014	Ianuarie 2015	Februarie 2015
Cantitatea anuală totală de apă furnizată/pompată în sist. de distribuție, mii m ³	959,22	731,13	670,6	44,44	34,38
Cantitatea totală de apă vândută/facturată consumatorilor, mii m ³	378,59	369,43	381,2 4	31,29	27,1
Procentul populației conectat la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare, %	68,1	69,8	71,4	71,7	71,7
Procentul apei nefacturate, % (în cont. de creditare 45,0%, 2015)	60,53	49,47	43,15	29,59	21,17
Numărul de avarii înregistrate pe rețelele de alimentare cu apă	91	400	466	29	9
Numărul de avarii înregistrate pe rețelele de canalizare	612	760	820	24	6

Indicatorii de performanță.

Localitate	Num. de bransam ente preconiz ate	Num. de bransam ente executate	Num. de abonați contorizați , în total	Num. de abonați care se facturează , în total	Num. de populație care beneficiaz ă de serviciu	Num. total de angajați în ăntreprin dere	Num. de angajați ce revine la 1000 conexiuni (4,1 pers/1000con)
Or. Florești	(Apă/canalizare) -	(Apă/canalizare) -	(Apă/canalizare) 5566/3893	(Apă/canalizare) 6163/ 3990	(Apă/canalizare) 12883/ 8500	120	8,81
com.Izvoare	743	564	340	340	517		
s. Varvareuca	1019	437	748	748	2149		
s. Ghindești	393	265	412	412	1018		
or. Ghindești	430	430	582/ 375	582/ 375	1773/ 833		
s. Domulgeni	150	63	316	316	780		
s. Lunga	670	327	204	204	540		
s. Mărculești	269	184	118	118	354		
s. Cenușa	268	241	192	192	507		
s. Hîrtop	143	146	146	146	303		
s. Țîra	29	29	29	29	61		
Total	4114	2686	8653/ 4268	9250/ 4365	20885/ 9333		

Tarifele pentru servicii S.A. Apă-Termo Ceadâr Lunga

Apa	Tarife actuale	Tarife conform Acordului de Imprumut
Populatia	16.2	20,08
Agenti economici, institutii bugetare	40	55,91
Canalizare		
Populatia	16.2	12,68
Agenti economici, institutii bugetare	30	31,69

S.A. Amen Ver Hincesti

Apa	Aprobat la. 01.01.201 3	Tarife conform Acordului de Imprumut
Populatia	18,40	19,82
Agenti economici, institutii bugetare	50,40	54,30
Canalizare		
Populatia	7.35	7.92
Agenti economici, institutii bugetare	25,94	27.95

S.A. Servicii comunale Floresti

Apa	Tarife actuale	Tarife conform Acordului de Imprumut
Populatia	18.44	19.28
Institutii bugetare	32.28	33.76
Agenti economici	35.09	36.69
Canalizare		
Populatia	5.61	5.87
Institutii bugetare	34.45	36.02
Agenti economici	37.76	39.48

S.A. Apa Canal Leova

Apa	Tarife actuale	Tarife conform Acordului de Imprumut
Populație	16.03	17.64
Agenți economici și instituții	34.82	38.30
Canalizare		
Populație	9.78	10.76
Agenți economici și instituții	31.57	34.73

S.A. Regia Apa Canal Soroca

Apa	Tarifele actuale	Tarife conform Acordului de Imprumut
Populație-2m3	10.90	20.22
Populație mai mult de 2m3	15.26	20.22
Organizații bugetare	40.94	37.04
Alți agenți economici	35.20	31.53
Canalizare		
Populație-2m3	1.60	1.51
Populație mai mult de 2m3	1.60	1.51
Organizații bugetare	3.30	3.15
Alți agenți economici	23	20.81
Agenti economici cu surse de apa proprii	51.8	49.41

S.A. Regia Apa Canal Orhei

Apa	Tarife actuale	Tarife conform Acordului de Imprumut
Populație	16.20	19.49
Organizații bugetare	26.10	27.83
Agenți economici	26.10	27.83
Canalizare		
Populație	6.40	6.77
Instituții	32.60	36.62
Agenți economici	32.60	36.62
Agenți economici cu sursa proprie de apa	42.00	49.06
I.M. "Servicii Comunale Pelivan	15.50	17.23
Canalizare – S.A. Orhei-Vit	7.50	14.45

Indicatorii financiari, trimestrul I 2015

Indicatori	Rata de acoperire a serviciului datoriei	Marja bruta de profit	Gradul de colectare a creantelor
Floresti	2,36	16,9%	25,5%
Orhei●	6,43	28%	11%
Leova	2,0●	8%	102%
Ceadir Lunga	62,8	-1%	24%
Soroca	1.35●	1%	18%
Hincesti●	0,07	5%	15%

●2014

Analizind indicatorii financiari de baza a activitatii entitatilor constatm urmatoarele:

- Capacitate de acoperire a serviciului datoriei redusa
- Nivelul redus al marjei brute de profit denota majorarea riscului operational pentru entitatile SA Apa Canal Sorica, Ceadir Lunga si Leova, costuri de operare ridicate;
- Grad de colectare a creantelor moderat cu exceptia SA Apa Canal Leova
- Capacitate de plata redusa
- Actualizarea tarifelor conform prevederilor contractuale nerealizata pentru anul 2015
- Fluctuatia cursului valutar, neactualizarea tarifelor la timp a avut un impact negativ asupra rezulattaelor financiare ceea ce a denaturant profitabilitatea entitatilor.

Probleme întâmpinate

Analiza financiară a arătat că toate utilitățile au suferit pierderi financiare considerabile, în urma devierilor majore a Ratei de schimb valutar.

Denumirea Entitatii	Sumele planificate pentru rambursarea creditului, Diferența de curs valutar achitată la rambursarea creditelor contractate pentru anul 2014, conform graficului					Sumele calculate si achitate la curs valutar real, conform graficului	Diferenta de curs nefavorabila spre achitare	
	Total	Inclusiv:			Curs valutar la data inchierii contrac-telor	Suma	Suma	Suma
	(EUR)	Imprumut (EUR)	Dobinda (EUR)	Comision angajament (EUR)		(MDL)	(MDL)	(MDL)
1	2 (3+4+5)	3	4	5	6	7 (2*6)	8	9 (7-8)
S.A. "Servicii Comunale Florești"	150,652.00	138,292.00	11,036.00	1,324.00	15.8078	2,381,476.69	2,864,671.00	(483,194.31)
S.A. "Regia Apă-Canal Soroca"	95,372.81	89,142.62	4,627.99	1,602.20	16.4687	1,570,666.20	1,823,470.49	(252,804.29)
"Regia Apa Canal-Orhei" S.A.	44,067.79	28,984.46	8,339.46	6,743.86	15.8078	696,614.85	834,800.00	(138,185.15)
S.A. "Apa-Canal Leova"	50,112.77	39,269.00	6,608.88	4,234.89	15.8078	792,172.65	958,454.31	(166,281.66)
S.A. "Amen-Ver", Hîncești	82,214.54	70,669.93	10,025.28	1,519.33	16.3422	1,343,566.46	1,581,500.00	(237,933.54)
S.A. "Apa - Termo" Ceadîr-Lunga	111,487.70	93,146.56	14,985.13	3,356.01	15.8078	1,762,375.26	2,115,980.88	(353,605.61)

Probleme întâmpinate

Așa s-a întâmplat, că activitatea proiectului a coincis cu multe schimbări, printre care, intrarea în vigoare a Legii 303/2013, cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. Odată cu acest fapt a parvenit noua Metodologie de calculare a tarifelor și un șir de regulamente. Tot în acest răstimp avem două campanii electorale, care își lasă amprenta în activitatea programului FOPIP. Astfel, în aceste perioade este imposibil să planifici careva activități, deoarece toată lumea este ocupată de alegeri. Acum unii directori de Utilități candidează la posturi de primari, primarii localităților sunt degrevați din funcție și nu se pot aproba deciziile necesare.

În procesul de elaborare a noii metodologii de calcul a tarifelor, echipa de consultanți a propus să se păstreze formularea că Operatorii care fac parte a Acordurilor Internaționale, calculează tarifele conform formulei de calcul incluse în acordurile respective. ANRE a preferat să facă trimitere la Legea 303/2013, articolul respectiv este înțeles de fiecare parte în felul său.

Probleme întâmpinate

Consultantul consideră că operatorii, parte a Acordurilor de Împrumut, calculează tariful în modul stabilit în Acordurile respective, iar ANRE, avem impresia, ca insistă la calcularea tarifelor conform noii metodologii.

Iar tarifele calculate conform noii metodologii nu acoperă necesarul de mijloace financiare pentru onorarea datoriilor.

Întârzierea lucrărilor de construcție.

În raioanele Soroca și Orhei lucrările de construcție încă mai continuă. Acest fapt nu permite efectuarea inventarierii fondurilor fixe nou construite și transferul acestora către operatori.

MULȚUMESC PENTRU ATENȚIE

mhl.cojocaru@gmail.com